



EASY SANSKRIT COURSE

CHINMAYA INTERNATIONAL FOUNDATION

Centre for Sanskrit Research and Indology

Adi Sankara Nilayam, Veliyanad, Ernakulam - 682319, Kerala, India. Phone: +91-484-2749676, 2747307

Fax: +91-484-2749729 Email: easysanskrit@chinfo.org Web: www.chinfo.org



cif

1. Alphabet – वर्णमाला

Sanskrit alphabet is classified into four groups. They are:

1. स्वराः – Vowels
2. व्यञ्जनानि – Consonants
3. स्वरयुक्त-व्यञ्जनानि – Consonants with vowels
4. संयुक्त-व्यञ्जनानि – Conjunct consonants



1.1 स्वराः – Vowels

There are 13 vowels in the Sanskrit language. They are:

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ ऌ ए ऐ ओ औ

There are two more letters (1) Anusvāra represented by a 'dot' (◌) and (2) Visarga represented by two 'vertical dots' (◌:). Example: अं and अः.

1.2 व्यञ्जनानि – Consonants

There are 33 consonants categorized into 8 groups.

क् ख् ग् घ् ङ्	–	क group
च् छ् ज् झ् ञ्	–	च group
ट् ठ् ड् ढ् ण्	–	ट group
त् थ् द् ध् न्	–	त group
प् फ् ब् भ् म्	–	प group
य् र् ल् व्	–	semi-vowels
श् ष् स्	–	sibilants
ह्	–	aspirate

Note: Those students who are new to the Devanāgarī script for writing Sanskrit may refer to the 'Key to Transliteration and Pronunciation' that has been provided with this lesson.

Almost all the consonants drop their 'vertical line' and the 'slanting line' that are below them to form half consonants. Note that their pronunciation does not change due to this modification.

1. क्	=	व	18. द्	=	-
2. ख्	=	ख	19. ध्	=	ध
3. ग्	=	ग	20. न्	=	न
4. घ्	=	घ	21. प्	=	प
5. ङ्	=	-	22. फ्	=	फ
6. च्	=	च	23. ब्	=	ब
7. छ्	=	-	24. भ्	=	भ
8. ज्	=	ज	25. म्	=	म
9. झ्	=	झ	26. य्	=	य
10. ञ्	=	ञ	27. र्	=	र
11. ढ्	=	-	28. ल्	=	ल
12. ढ्	=	-	29. व्	=	व
13. ङ्	=	-	30. श्	=	श
14. ढ्	=	-	31. ष्	=	ष
15. ण्	=	ण	32. स्	=	स्
16. त्	=	त	33. ह्	=	-
17. थ्	=	थ			

Observe that some consonants do not have any vertical lines in them and therefore do not change. For example: द् द् ढ् and द्.

1.3. स्वरयुक्त-व्यञ्जनानि – *Consonants United with Vowels*

The consonants that are combined with vowels are called 'svarayukta-vyañjanāni'.

क्	+	अ	=	क
क्	+	आ	=	का
क्	+	इ	=	कि
क्	+	ई	=	की
क्	+	उ	=	कु
क्	+	ऊ	=	कू
क्	+	ऋ	=	कृ
क्	+	ॠ	=	कृ
क्	+	ऌ	=	कृ
क्	+	ए	=	के
क्	+	ऐ	=	कै
क्	+	ओ	=	को
क्	+	औ	=	कौ

With anusvāra (◌ं) and visarga (◌ः), the forms are:

क्	+	अं	=	कं
क्	+	अः	=	कः



This chart gives you an overall view of all the svarayukta-vyañjanāni.

	अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ॠ	ऌ	ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः
क्	क	का	कि	की	कु	कू	कृ	कृ	क्ल	के	कै	को	कौ	कं	कः
ख्	ख	खा	खि	खी	खु	खू	खृ	खृ	ख्ल	खे	खै	खो	खौ	खं	खः
ग्	ग	गा	गि	गी	गु	गू	गृ	गृ	ग्ल	गे	गै	गो	गौ	गं	गः
घ्	घ	घा	घि	घी	घु	घू	घृ	घृ	घ्ल	घे	घै	घो	घौ	घं	घः
ङ्	ङ	ङा	ङि	ङी	ङु	ङू	ङृ	ङृ	ङ्ल	ङे	ङै	ङो	ङौ	ङं	ङः
च्	च	चा	चि	ची	चु	चू	चृ	चृ	च्ल	चे	चै	चो	चौ	चं	चः
छ्	छ	छा	छि	छी	छु	छू	छृ	छृ	छ्ल	छे	छै	छो	छौ	छं	छः
ज्	ज	जा	जि	जी	जु	जू	जृ	जृ	ज्ल	जे	जै	जो	जौ	जं	जः
झ्	झ	झा	झि	झी	झु	झू	झृ	झृ	झ्ल	झे	झै	झो	झौ	झं	झः
ञ्	ञ	जा	जि	जी	जु	जू	जृ	जृ	ञ्ल	जे	जै	जो	जौ	जं	जः
ट्	ट	टा	टि	टी	टु	टू	टृ	टृ	ट्ल	टे	टै	टो	टौ	टं	टः
ठ्	ठ	ठा	ठि	ठी	ठु	ठू	ठृ	ठृ	ठ्ल	ठे	ठै	ठो	ठौ	ठं	ठः
ड्	ड	डा	डि	डी	डु	डू	डृ	डृ	ड्ल	डे	डै	डो	डौ	डं	डः
ढ्	ढ	ढा	ढि	ढी	ढु	ढू	ढृ	ढृ	ढ्ल	ढे	ढै	ढो	ढौ	ढं	ढः
ण्	ण	णा	णि	णी	णु	णू	णृ	णृ	ण्ल	णे	णै	णो	णौ	णं	णः

	अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ॠ	ऌ	ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः
त्	त	ता	ति	ती	तु	तू	तृ	तृ	त्ल	ते	तै	तो	तौ	तं	तः
थ्	थ	था	थि	थी	थु	थू	थृ	थृ	थ्ल	थे	थै	थो	थौ	थं	थः
द्	द	दा	दि	दी	दु	दू	दृ	दृ	द्ल	दे	दै	दो	दौ	दं	दः
ध्	ध	धा	धि	धी	धु	धू	धृ	धृ	ध्ल	धे	धै	धो	धौ	धं	धः
न्	न	ना	नि	नी	नु	नू	नृ	नृ	न्ल	ने	नै	नो	नौ	नं	नः
प्	प	पा	पि	पी	पु	पू	पृ	पृ	प्ल	पे	पै	पो	पौ	पं	पः
फ्	फ	फा	फि	फी	फु	फू	फृ	फृ	फ्ल	फे	फै	फो	फौ	फं	फः
ब्	ब	बा	बि	बी	बु	बू	बृ	बृ	ब्ल	बे	बै	बो	बौ	बं	बः
भ्	भ	भा	भि	भी	भु	भू	भृ	भृ	भ्ल	भे	भै	भो	भौ	भं	भः
म्	म	मा	मि	मी	मु	मू	मृ	मृ	म्ल	मे	मै	मो	मौ	मं	मः
य्	य	या	यि	यी	यु	यू	यृ	यृ	य्ल	ये	यै	यो	यौ	यं	यः
र्	र	रा	रि	री	रु	रू	रृ	रृ	र्ल	रे	रै	रो	रौ	रं	रः
ल्	ल	ला	लि	ली	लु	लू	लृ	लृ	ल्ल	ले	लै	लो	लौ	लं	लः
व्	व	वा	वि	वी	वु	वू	वृ	वृ	व्ल	वे	वै	वो	वौ	वं	वः
श्	श	शा	शि	शी	शु	शू	शृ	शृ	श्ल	शे	शै	शो	शौ	शं	शः
ष्	ष	षा	षि	षी	षु	षू	षृ	षृ	ष्ल	षे	षै	षो	षौ	षं	षः
स्	स	सा	सि	सी	सु	सू	सृ	सृ	स्ल	से	सै	सो	सौ	सं	सः
ह्	ह	हा	हि	ही	हु	हू	हृ	हृ	ह्ल	हे	है	हो	हौ	हं	हः

1.4. संयुक्त-व्यञ्जनानि – *Conjunct Consonants*

A conjunct consonant is formed when two or more consonants are joined together. For ease of reading we have presented the second consonant with the vowel अ.

1. क् + क = क्क	18. च् + छ = च्छ
2. क् + त = क्त	19. च् + म = च्म
3. क् + न = क्न	20. च् + य = च्य
4. क् + म = क्म	21. ज् + ज = ज्ज
5. क् + य = क्य	22. ज् + व = ज्व
6. क् + ल = क्ल	23. ज् + य = ज्य
7. क् + व = क्व	24. ज् + छ = ज्छ
8. ख् + य = ख्य	25. ढ् + य = ढ्य
9. ग् + ण = ग्ण	26. ङ् + य = ङ्य
10. ग् + ध = ग्ध	27. ढ् + य = ढ्य
11. ग् + न = ग्न	28. ण् + ट = ण्ट
12. ग् + म = ग्म	29. ण् + ठ = ण्ठ
13. ग् + य = ग्य	30. ण् + ड = ण्ड
14. ग् + ल = ग्ल	31. ण् + ढ = ण्ढ
15. ग् + व = ग्व	32. ण् + ण = ण्ण
16. घ् + न = घ्न	33. ण् + म = ण्म
17. च् + च = च्च	34. ण् + य = ण्य

35. ण् + व = ण्व
 36. त् + थ = त्थ
 37. त् + न = त्न
 38. त् + प = त्प
 39. त् + म = त्म
 40. त् + य = त्थ्य
 41. त् + व = त्व
 42. त् + स = त्स
 43. थ् + न = थ्न
 44. थ् + य = थ्य
 45. द् + भ = द्भ
 46. ध् + न = ध्न
 47. ध् + म = ध्म
 48. ध् + य = ध्य
 49. ध् + व = ध्व
 50. न् + त = न्त
 51. न् + द = न्द
 52. न् + ध = न्ध
 53. न् + म = न्म
 54. न् + य = न्य
 55. न् + व = न्व

56. प् + त = प्त
 57. प् + न = प्न
 58. प् + य = प्य
 59. प् + ल = प्ल
 60. प् + स = प्स
 61. फ् + य = फ्य
 62. ब् + ज = ब्ज
 63. ब् + द = ब्द
 64. ब् + ध = ब्ध
 65. भ् + य = भ्य
 66. म् + न = म्न
 67. म् + प = म्प
 68. म् + ब = म्ब
 69. म् + भ = म्भ
 70. म् + म = म्म
 71. म् + य = म्य
 72. म् + ल = म्ल
 73. य् + य = य्य
 74. ल् + क = ल्क
 75. ल् + प = ल्प
 76. ल् + म = ल्म

77.	ल्	+	य	=	ल्य
78.	ल्	+	ल	=	ल्ल
79.	ल्	+	व	=	ल्व
80.	व्	+	य	=	व्य
81.	श्	+	च	=	श्च
82.	श्	+	न	=	श्न
83.	श्	+	म	=	श्म
84.	श्	+	य	=	श्य
85.	श्	+	व	=	श्व
86.	श्	+	ल	=	शल
87.	ष्	+	क	=	ष्क
88.	ष्	+	ट	=	ष्ट
89.	ष्	+	ठ	=	ष्ठ
90.	ष्	+	ण	=	ष्ण

91.	ष्	+	प	=	ष्प
92.	ष्	+	म	=	ष्म
93.	ष्	+	य	=	ष्य
94.	ष्	+	व	=	ष्व
95.	स्	+	क	=	स्क
96.	स्	+	ख	=	स्ख
97.	स्	+	त	=	स्त
98.	स्	+	थ	=	स्थ
99.	स्	+	प	=	स्प
100.	स्	+	फ	=	स्फ
101.	स्	+	म	=	स्म
102.	स्	+	य	=	स्य
103.	स्	+	व	=	स्व



When र precedes any consonant, the symbol (◌̣) is used above the succeeding consonant.

104.	र्	+	क	=	र्क
105.	र्	+	ग	=	र्ग
106.	र्	+	घ	=	र्घ

107.	र्	+	च	=	र्च
108.	र्	+	ज	=	र्ज
109.	र्	+	म	=	र्म

When र follows a consonant it is represented with a slanting line below the preceding consonant.

110. क् + र = क्र

111. ख् + र = ख्र

112. ग् + र = ग्र

113. घ् + र = घ्र

114. ज् + र = ज्र

115. ढ् + र = ढ्र

116. प् + र = प्र

117. ब् + र = ब्र

118. भ् + र = भ्र

119. म् + र = म्र

120. व् + र = व्र

121. श् + र = श्र

122. स् + र = स्र

123. ह् + र = ह्र

When certain consonants combine with र, the र sound is represented by the symbol (्र) written below the consonant.

124. छ् + र = छ्र

125. ट् + र = ट्र

126. ठ् + र = ठ्र

127. ड् + र = ड्र

128. ढ् + र = ढ्र

Some more conjunct consonants:

129. क् + न = क्र्न

130. ख् + न = ख्र्न

131. ग् + न = ग्र्न

132. घ् + न = घ्र्न

133. त् + न = त्र्न

134. ध् + न = ध्र्न

135. न् + न = न्र्न

136. प् + न = प्र्न

137. ब् + न = ब्र्न

138. भ् + न = भ्र्न

139. म् + न = म्न
 140. व् + न = व्न
 141. श् + न = श्न
 142. स् + न = स्न
 143. ह् + न = ह्न
 144. क् + ल = क्ल
 145. ङ् + क = ङ्क
 146. ङ् + ख = ङ्ख
 147. ङ् + ग = ङ्ग
 148. च् + च = च्च
 149. ज् + ज = ज्ञ
 150. ज् + च = ज्ञ
 151. ज् + ज = ज्ञ
 152. द् + ट = द्ट
 153. द् + य = द्य
 154. ड् + य = ड्य
 155. ह् + य = ह्य
 156. त् + त = त्त
 157. द् + ग = द्ग

158. द् + द = द्द
 159. द् + ध = द्ध
 160. द् + भ = द्भ
 161. द् + म = द्म
 162. द् + य = द्य
 163. द् + व = द्व
 164. द् + ब = द्ब
 165. पू + त = प्त
 166. ल् + ल = ल्ल
 167. श् + च = श्च
 168. श् + ल = श्ल
 169. श् + व = श्व
 170. ष् + ट = ष्ट
 171. ष् + ठ = ष्ठ
 172. ह् + ण = ह्ण
 173. ह् + म = ह्म
 174. ह् + य = ह्य
 175. ह् + ल = ह्ल
 176. ह् + व = ह्व

Note the following conjunct consonants. Their forms make them unique.

$$177. \text{क्} + \text{ष} = \text{क्ष}$$

$$178. \text{त्} + \text{र} = \text{त्र}$$

$$179. \text{जू} + \text{ज} = \text{ज्ञ}$$

Given below are a few conjunct consonants that are formed by the combination of three consonants.

$$180. \text{क्} + \text{त्} + \text{व} = \text{क्त्व}$$

$$181. \text{क्} + \text{ष्} + \text{ण} = \text{क्षण}$$

$$182. \text{क्} + \text{ष्} + \text{म} = \text{क्षम}$$

$$183. \text{क्} + \text{ष्} + \text{य} = \text{क्ष्य}$$

$$184. \text{क्} + \text{ष्} + \text{व} = \text{क्ष्व}$$

$$185. \text{ग्} + \text{भ्} + \text{य} = \text{ग्भ्य}$$

$$186. \text{ङ्} + \text{क्} + \text{त} = \text{ङ्क्त्व}$$

$$187. \text{ङ्} + \text{घ्} + \text{य} = \text{ङ्घ्य}$$

$$188. \text{च्} + \text{छ्} + \text{र} = \text{च्छ्र}$$

$$189. \text{च्} + \text{छ्} + \text{व} = \text{च्छ्र्व}$$

$$190. \text{ण्} + \text{ट्} + \text{य} = \text{ण्ट्य}$$

$$191. \text{त्} + \text{त्} + \text{व} = \text{त्त्व}$$

$$192. \text{त्} + \text{प्} + \text{र} = \text{त्प्र}$$

$$193. \text{त्} + \text{म्} + \text{य} = \text{त्म्य}$$

$$194. \text{त्} + \text{र्} + \text{य} = \text{त्र्य}$$

$$195. \text{त्} + \text{स्} + \text{न} = \text{त्स्न}$$

$$196. \text{त्} + \text{स्} + \text{य} = \text{त्स्य}$$

$$197. \text{द्} + \text{ध्} + \text{व} = \text{द्ध्व}$$

$$198. \text{द्} + \text{भ्} + \text{य} = \text{द्भ्य}$$

$$199. \text{द्} + \text{र्} + \text{य} = \text{द्य}$$

$$200. \text{न्} + \text{त्} + \text{य} = \text{न्त्य}$$

$$201. \text{न्} + \text{त्} + \text{र} = \text{न्त्र}$$

$$202. \text{न्} + \text{द्} + \text{य} = \text{न्द्य}$$

$$203. \text{न्} + \text{द्} + \text{र} = \text{न्द्र}$$

$$204. \text{न्} + \text{घ्} + \text{र} = \text{न्ध्र}$$

$$205. \text{म्} + \text{प्} + \text{र} = \text{म्प्र}$$

$$206. \text{र्} + \text{ग्} + \text{य} = \text{र्ग्य}$$

$$207. \text{र्} + \text{घ्} + \text{य} = \text{र्घ्य}$$

208. श् + च् + य = श्च्य	212. ष् + प् + र = ष्र
209. ष् + ट् + य = ष्य	213. स् + त् + य = स्त्य
210. ष् + ट् + र = ष्ट्र	214. स् + त् + र = स्त्र
211. ष् + ट् + व = ष्व	215. स् + त् + व = स्त्व



Word Formation

1. गुरुः	–	Teacher	18. तारिका	–	Date
2. रामः	–	Rāma	19. कविता	–	Poem
3. हरिः	–	Hari	20. वनम्	–	Forest
4. देवः	–	God	21. बीजम्	–	Seed
5. नरः	–	Man	22. गृहम्	–	House
6. मुनिः	–	Sage	23. अश्वः	–	Horse
7. कथा	–	Story	24. अभ्यासः	–	Practice
8. नदी	–	River	25. स्तम्भः	–	Pillar
9. लता	–	Creeper	26. कर्णः	–	Ear
10. छाया	–	Shade	27. निर्धनः	–	Poor
11. जनकः	–	Father	28. अन्नम्	–	Food
13. धनिकः	–	Rich Man	29. भृङ्गः	–	Bee
14. सारथिः	–	Charioteer	30. उष्ट्रः	–	Camel
15. सागरः	–	Ocean	31. अङ्गुष्ठः	–	Thumb
16. सेवकः	–	Servant	32. क्रीडाङ्गणम्	–	Play ground

